

Relaties & seksualiteit beleidsplan

2023-2024

Inhoud

Inleiding	3
Visie	3
Relaties en Seksualiteit vignet.....	3
Gezondheidseducatie	3
Fysieke en sociale omgeving	4
Fysieke omgeving	4
Sociale omgeving	5
Signaleren	5
Communicatie met ouders	5
Beleid	6
Ambitie	6

Inleiding

Binnen het Spaarne College willen wij een veilig schoolklimaat creëren waarbij respect, eigen wensen en grenzen en informeren centraal staan en iedereen zichzelf mag zijn. Dit doen wij door aandacht te besteden aan de thema's relaties en seksualiteit in de lessen, van het in gesprek gaan met leerlingen over hun wensen en grenzen op dit gebied tot duidelijke regels over seksueel overschrijdend gedrag. Wij streven ernaar om de weerbaarheid van onze leerlingen te vergroten door handvatten mee te geven om gezonde relaties aan te kunnen gaan.

Visie

Het creëren van een veilig schoolklimaat start bij de school en het voorbeeld dat onze medewerkers geven. Wij willen een school zijn die leerlingen een positieve kijk geeft, weerbaar maakt en waarden en normen bijbrengt, zodat zij (later) verantwoorde keuzes maken in relaties en seksualiteit. Onder 'verantwoord' verstaan wij een veilig schoolklimaat waarbij leerlingen leren rekening te houden met wensen en grenzen van anderen. Leerlingen en medewerkers geven aan wat zij als prettig en gewenst contact ervaren en leren om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen. Wij leren leerlingen om respectvol met elkaar om te gaan en ieder individu gelijkwaardig te behandelen. Daarnaast leren de leerlingen om hun eigen keuzes te maken ten opzichte van relaties en seksualiteit. Medewerkers worden regelmatig getraind om op een doeltreffende manier in gesprek te gaan met leerlingen zodat wij een open dialoog houden en leerlingen waar nodig kunnen ondersteunen. De ouders van onze leerlingen worden geïnformeerd en betrokken. Om de visie goed te verankeren op school is deze opgenomen in het schoolplan, de schoolgids, de vakwerkplannen, de gedragscode en op onze website.

Relaties en seksualiteit vignet

We hebben het certificaat "Relaties en Seksualiteit" van de Gezonde School al 2 keer eerder behaald. We vragen het vignet dit schooljaar opnieuw aan. De Gezonde School is gebaseerd op de vier pijlers Gezondheidseducatie, Fysieke en sociale omgeving, Signalen en Beleid. Deze worden hieronder uiteengezet.

Gezondheidseducatie

Aandacht voor relationele en seksuele vorming zit verweven in diverse lessen voor alle vier de leerjaren. In de lessen worden thema's belicht zoals welke keuzes er zijn, wat groepsdruk is en hoe je je eigen wensen en grenzen kunt aangeven.

Lesmethode "Biologie voor Jou"

In alle leerjaren werken we met de lesmethode "Biologie voor Jou". Deze thema's worden in alle leerjaren besproken: lichamelijke ontwikkeling en zelfbeeld, voortplanting en gezinsvorming, sociale en emotionele ontwikkeling en seksuele weerbaarheid. De onderwijsactiviteiten zijn vastgelegd in het vakwerkplan biologie. Daarnaast werken we vakoverstijgend samen met de GGD en de theatergroep Kikid aan het project "Wijs en weerbaar" van de gemeente Haarlem. In ieder leerjaar wordt aandacht besteed aan educatie door bijvoorbeeld (gast)lessen, theatervoorstellingen, workshops en projecten in Spaarneweek (waaronder "Fit en Gezond").

Medewerkers periodieke bijscholing

Het is niet alleen van belang de leerlingen te voorzien van de juiste kennis en vaardigheden op het gebied van relaties en seksuele vorming, ook medewerkers zijn gebaat bij periodieke bijscholing. Juist omdat dit thema niet alleen speelt in de lessen, maar vragen en gedrag ook voorkomen in de gang of tijdens de pauze. De coördinator Gezonde School organiseert jaarlijks de bijscholing en geeft aan hoe, wanneer en door

wie de bijscholing wordt geregeld in een activiteitenoverzicht, besproken met het MT. Bijvoorbeeld door middel van een teamtraining door de GGD of door een andere deskundige organisatie.

Informereren ouders

School informeert ouders over relationele en seksuele vorming in het onderwijs via nieuwsbrieven, fysieke of online ouderavonden en via social media.

Vakoverstijgende aandacht

Tijdens het schooljaar besteden we vakoverstijgend aandacht aan dit thema. Denk aan lessen rond burgerschap, bij maatschappijleer, mentorlessen, maar ook zeker bij andere vakken. Ook in Spaarneweken vinden er Gezonde School-activiteiten voor het thema Relaties en seksualiteit plaats. In het jaarprogramma staan schoolbreed opgenomen: activiteiten rond de Week van Respect, van/met de GSA, Paarse Vrijdag, Week van de Liefde en Liefdeskrant.

Leerlingen uit **leerjaar 1** volgen vanuit het vak biologie lessen over seksuele vorming vanuit het boek "Biologie voor Jou", maar daarnaast wordt de lesmethode "Lang leve de Liefde" gebruikt. Theatergroep Kikid komt in een van de Spaarneweken "Fit en Gezond" met de voorstelling Like me, waarbij het thema omgaan met social media interactief wordt besproken.

In **leerjaar 2** volgen de leerlingen vanuit het vak biologie lessen over seksuele vorming vanuit het boek "Biologie voor Jou". Theatergroep Kikid komt in een van de Spaarneweken "Fit en Gezond" met de voorstelling "Benzies & Batchies", waarbij het aangeven van wensen en grenzen bij relaties en seksualiteit centraal staat. In het voorjaar komt de GGD langs met een gastles "De Liefdestoer".

In **leerjaar 3** volgen leerlingen biologie en Zorg en Welzijn lessen over seksuele vorming en voortplanting. Daarnaast wordt bij biologie gebruik gemaakt van de methode "Lessen in de Liefde". Alle leerlingen uit leerjaar 3 volgen de interactieve voorstelling BOOZE door theatergroep Kikid, gericht op het omgaan met roken, drank en drugs. Ouders en leerlingen volgen online informatie via het Trimbosinstituut. De mentoren worden jaarlijks getraind door BrijderJeugd om deze lessen in weerbaarheid te kunnen geven.

In **leerjaar 4** volgen de leerlingen biologie en Zorg en Welzijn lessen over seksuele vorming en voortplanting, zij herhalen alle lesstof voor het examen. Daarnaast kan de docent Nederlands kiezen om met de leerlingen te schrijven, te debatteren, te kijken naar een film over of het lezen van teksten rondom weerbaarheid, wensen en grenzen. Leerlingen die kiezen voor het profiel Economie & Ondernemen bezoeken de interactieve voorstelling Donnie & Barki (weerbaarheid vergroten m.b.t. geld en schulden) van theatergroep Kikid.

Fysieke en sociale omgeving

Fysieke omgeving

School is een belangrijke oefenplaats voor leerlingen in vriendschappen, normen & waarden en seksualiteit. Op school is het van cruciaal belang om veilig te kunnen leren en laagdrempelig toegang te kunnen krijgen tot betrouwbare informatie over seksualiteit.

Als (biologie) docent ben je hierin een sleutelfiguur. Daarom is een jaarlijkse docententraining van belang.

Tijdens de pauzes wordt door de medewerkers actief gesurveilleerd om toezicht te houden en ervoor te zorgen dat de leefregels worden gehandhaafd. Indien regels worden overtreden worden leerlingen hierop aangesproken. Aan de hand van de ernst van de

overtreding wordt indien nodig de leerjaarcoördinator op de hoogte gesteld en eventueel de mentor, de ouders en teamleider van dat leerjaar. Eventuele sancties of interventies zullen op maat bepaald worden door de leerjaarcoördinator/ teamleider.

Sociale omgeving

School en ouders zijn opvoedpartners om de kinderen zo gezond en plezierig mogelijk te laten opgroeien. Relationale en seksuele vorming is een belangrijk thema, waarbij persoonlijke normen en waarden een belangrijke rol spelen. We informeren ouders/ verzorgers over het beleid en de georganiseerde activiteiten rondom relaties en seksualiteit via (fysieke en online) ouderavonden, nieuwsbrieven, via de website en social media.

Signaleren

De school gaat periodiek na hoe het met (individuele) leerlingen gaat op het gebied van relaties en seksualiteit. Een medewerker is aangesteld tot Veiligheidscoördinator en werkt samen met het instituut School en Veiligheid. De wet Veiligheid op school verplicht scholen te zorgen voor de sociale veiligheid van alle leerlingen. Een belangrijk element van deze wet is verplichte monitoring. Daarmee houdt de school zicht op de veiligheidsbeleving van de leerlingen. De inspectie houdt zicht op de monitoring. 1x in de 2 jaar doen wij als school mee met de Gezondheidsmonitor Jeugd. Dit jaar nemen wij de EMOVO af in november 2023.

School onderneemt actie, die passend is bij de resultaten van deze periodieke check. Het onderzoek wordt geëvalueerd met de directie, ondersteuning en de veiligheidscoördinator. Hieruit volgt een plan van aanpak. De school heeft meerdere medewerkers, die getraind zijn in het signaleren en bespreekbaar maken van zorgen omtrent relaties en seksualiteit bij leerlingen. Leerlingen weten, dat zij terecht kunnen bij hun mentor(en), bij het ondersteuningsteam of bij de vertrouwenspersonen. Zorgen of problemen omtrent relaties en seksualiteit worden gesignaleerd en besproken in het ondersteuningsteam. Bijvoorbeeld bij grensoverschrijdend gedrag en seksueel misbruik. We hebben als school een heldere ondersteuningsstructuur. Het is duidelijk wat de school doet als er sprake is van grensoverschrijdend gedrag en vragen over relaties en seksualiteit. In het ondersteuningsteam hebben enkele medewerkers zich extra geschoold om leerlingen te kunnen ondersteunen/trainen. Daarnaast kunnen de twee vertrouwenspersonen specifieke vragen rondom relaties en seksualiteit beantwoorden (als de leerkracht/mentor deze niet kan ondervangen).

De school heeft een sociale kaart met contactgegevens van organisaties in de regio op het terrein van seksuele gezondheid. De school informeert leerlingen en ouders over bij wie ze terecht kunnen met vragen of hulp rondom relaties en seksualiteit. De school of een samenwerkingspartner biedt extra ondersteuning omtrent relaties en seksualiteit aan leerlingen die dit nodig hebben. (GGD, hulpverlening, trainingen, Team Jeugd, ambulante begeleiding, CJG)

De school heeft praktische maatregelen of richtlijnen ten behoeve van toezicht houden om seksueel grensoverschrijdende situaties te voorkomen. Bijvoorbeeld: afgesloten toiletten en douches, toezicht in de hal en op het schoolplein op wisselende plekken, werkplekken buiten de klas zijn altijd zichtbaar voor derden, pornofilter, mentorlessen rond weerbaarheid, kanjertraining, faalangstreductietraining, weerbaarheidstraining, individuele leerlingbegeleiding, lessen relaties en seksualiteit.

De school betreft externe partners (GGD, Kikid, Live your story, Lang leve de Liefde, Hanne Janssens van Opgewekt deskundig, COC, organisatoren Week van Respect, Paarse Vrijdag en Week van de Liefde) bij de organisatie van activiteiten rondom relaties en seksualiteit.

Medewerkers vertonen voorbeeldgedrag omtrent relaties en seksualiteit. Concreet betekent dit: passend taalgebruik, grenzen aangeven, grenzen bewaken, ervaring delen, bewust zijn van voorbeeldgedrag.

De school maakt gebruik van ondersteuning en/of expertise van andere organisaties (waaronder fysiek/online bezoeken aan andere Gezonde Scholen) omtrent relaties en seksualiteit. We worden ondersteund door de GGD, er is collegiale consultatie bij andere scholen, Jeugdarts en JGZ.

Communicatie met ouders

Zie *social omgeving*.

Beleid

Iedere medewerker ziet toe op het naleven van onze gedragsregels voor leerlingen (omschreven in het leerlingenreglement) en de gedragscode voor medewerkers (omschreven in personeelsreglement) omtrent relaties en seksualiteit. Het gaat om regels, die positief gedrag bevorderen, grensoverschrijdend gedrag voorkomen en grenzen van anderen respecteren.

Bij overtreding wordt de desbetreffende persoon/ medewerker aangesproken. Eventuele vervolgstappen worden op maat bepaald door de leerjaarcoördinator/ teamleider.

Ieder schooljaar wordt het beleid rond relaties en seksualiteit geëvalueerd en waar nodig aangepast. Aanpassingen zullen met ouders worden gedeeld middels de nieuwsbrief en worden geplaatst op de website.

Ambitie

Wij ambiëren een veilig schoolklimaat met weerbare leerlingen en medewerkers die rekening houden met wensen en grenzen van anderen, aangeven wat zij als prettig en gewenst contact ervaren, respectvol omgaan met elkaar en ieder individu gelijkwaardig behandelen. Wij streven ernaar om een veilig schoolklimaat als essentieel en structureel onderdeel van het DNA van het Spaarne College te laten zijn en daarmee van haar medewerkers en leerlingen.